

REDACTIUNEA
ADMINISTRAȚIUNEA ȘI TIPOGRAFIA
 Brașov, piața mare nr. 30.
 Societăți neretractate au să
 primesc.
 Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
 se primesc la Administrația în
 Brașov și la următoarele
BIROURI DE ANUNȚURI:
 în Viena: la M. Dukas Necht.
 Wuz. Augenfeld & Emmerle
 Leber, Heinrich Schaefer, A. Op-
 peitk Nachf., Anton Oppelk.
 în Budapesta: la A. V. Gold-
 berger, Ekstein Bernat, Julius
 Leopold (VII Erassebet-Körny).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 mie garzonă pe o coloană 10
 bani pentru o publicație. Fu-
 bilicilor mai dese după tariful
 și învoială. — **RECLAME** pe
 pagina 8-a o societă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ iese în de-care di
 Abonamente pentru Austro-Ungaria
 Pe un an 24 cor., pe șase luni
 12 cor., pe trei luni 6 cor.
 N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
 Se primumeră la toate ofi-
 cialele poștale din întru și din
 afară și la d-nii colectorii.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrația, Piața mare,
 Târgul Inului Nr. 80. etagiu
 I.: Pe un an 20 cor., pe șase
 luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
 Cu dusul în casa: Pe un an
 24 cor., pe șase luni 12 cor.,
 pe trei luni 6 cor. — Un esem-
 plar 10 bani. — Atât abona-
 mentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 197.

Brașov, Miercuri 6 (19) Septembrie

1906.

Școala din Tohanul-vechiu.

(a) În preajma Brașovului, apar-
 tinând tot țării Bârsei, dar cu admi-
 nistrația la Făgăraș — se află Toha-
 nul-vechiu, o comună grănițarească,
 locuită exclusiv de Români.

Comuna aceasta își avea școala
 sa grănițarească prefăcută în urma
 vitregimei timpurilor în școală comu-
 nală.

Peste școlăle comunale însă, in-
 spectorul școlar își aroagă multe
 drepturi, mai multe chiar decât i-s'ar
 cuveni, și astfel ne-am trezit mai în
 toamna anului trecut, că inspectorul
 comitatului Făgăraș se răcadui cătră
 senatul școlar din Tohanul-vechiu ca,
 zor-nevoie, să cumpere o bibliotecă
 unguerească compusă din opere de ale
 lui Petöfi, Arany și alți scriitori cla-
 sici maghiari.

Senatul școlar s'a împotrivit de
 la început și a căutat să lămurească
 pe inspectorul școlar, care într'un
 comitat locuit aproape exclusiv de
 Români a luat asupra-și rolul pocit
 de a reprezenta statul național mag-
 ghiar, care se știe, că nu există de
 cât în creerii unor bezmeticii — a
 căutat să-l lămurească, zicem, că e
 o absurditate a sili ne locuitorii ro-
 mâni ai unei comune sărace, să chel-
 tuiască pentru lucruri netrebnice, cum
 e o bibliotecă maghiară. În zadar.

S'au schimbat diferite adrese —
 fără rezultat. Senatul școlar într'un
 moment de avânt eroic, și-a dat chiar
 demisia — dar n'a perseverat până
 la sfârșit, deoarece au urmat intimi-
 dările și în senatul școlar fiind și per-
 soane cari se bucură de ajutoare de
 la stat, a biruit slăbiciunea omenească
 și cei ce dimisionaseră s'au întors
 iarăși, și — biblioteca maghiară împodo-
 bește astăzi cutare sală a școlăi gră-
 nițarești din Tohanul vechiu.

Deoarece însă și la inspectorul
 din Făgăraș s'au adeverit cuvintele

proverbului, că apetitul vine mân-
 când — după ce dânsul și-a făcut
 cheful, rămânând invingător pe teren,
 și-a pus mâinile în șolduri, și uitân-
 du-se semet în jurul său, s'a întreb-
 at: Oare ce aș mai putea eu pune
 la cale, ca să mai pun odată la probă
 curagiul senatului școlar din Tohanul
 vechiu?... Evrika! Uite pe frontis-
 picul școlăi o inscripție românească:
 „Școla Reuniunii grănițariilor — 1884“,
 asta trebuie dată jos.

Inspectorul însă n'are dreptul
 s'o facă aceasta direct, ci numai prin
 senatul școlar. Au urmat deci ordine
 nouă, somând pe acel senat să șteargă
 inscripția românească și să o inlo-
 cuiască cu altă inscripție „legală“,
 care nu poate fi decât una ungu-
 rească.

Și senatul de astă-dată nu și-a
 mai dat dimisia, ci a hotărît să se
 dea ascultare înaltului ordin și —
 după cum ne comunică un călător,
 care a trecut pe acolo — de Sâmbătă,
 15 Septembrie a. c. școala, din To-
 hanul vechiu nu mai are nici o in-
 scripție.

După cum suntem informați, lo-
 cul pe care este zidită școala este
 proprietatea bisericeii și comitetului gră-
 nițareesc e dator să recunoască drep-
 tul de proprietate, iar edificiul poate
 să-l doneze bisericeii, deoarece majori-
 tatea absolută a locuitorilor sunt gră-
 nițeri de aceeași confesiune.

Las' că măsurile luate de inspec-
 torul școlar atât în chestia biblio-
 teceii cât și în a inscripției, sunt cu-
 rate șicane, cari nu pot decât să
 agite spiritele locuitorilor, dar abstra-
 gând dela aceasta, date fiind impre-
 jurările de mai sus, am dori să au-
 zim părerile jurisconsultilor noștri asu-
 pra chestiunii proprietății edificiului
 școlar, și dacă biserica nu ar fi în
 drept a reclama ca proprietară resti-
 tuirea inscripției românești?

Nu de mult am publicat o con-

vocare a membrilor români din con-
 gregația comitatenză a Făgărașului la
 întrunire „în vederea obiectelor de
 mare importanță, ce se vor pertracta
 în ședința extraordinară din 18
 Septembrie a. c.“

Am apelat și rândul trecut, când
 cu chestia bibliotecăi, la membrii ro-
 mâni ai congregațiunii, să aducă la
 ordinea zilei această chestie și —
 s'au făcut'o.

Suntem curioși, oare în ședința
 extraordinară, ce s'a ținut astăzi în
 Făgăraș — a ridicat cineva cuvântul
 pentru școala năpăstuită în Tohanul-
 vechiu?

Ori onoratul comitet, care a con-
 vocat pe membrii români, e de părere
 că inscripția unei școli românești nu
 este „obiect de mare importanță?...“

Negocierile austro-ungare se încep
 astăzi în Viena. În consiliul de miniștri un-
 gar ce s'a ținut ieri s'au stabilit în mod
 definitiv punctele asupra cărora vor tre-
 bui să insiste delegații ungari. Secretarul
 de stat al ministeriului de finanțe *Popo-
 vics* a plecat deja la Viena, iar azi se duc
 și secretarii de stat *Szterenyi* și *Me-
 zösy* împreună cu referenții. Prima șe-
 dință a referenților speciali se ține
 azi după amiază. După cum se anunță din
 isvor oficios, delegații își vor preciza
 condițiunile, pe cari cele două comisuni
 le vor lua la protocol, apoi negocierile se
 vor amâna pe timp mai îndelungat și pro-
 xima ședință se va ține apoi la Budapesta.

Anularea unui mandat. Senatul elec-
 toral al Curiei a anulat mandatul deputa-
 tului socialist *Andrei Achim* și l'a lipsit pe
 timp de un an de dreptul său electoral.
 Curia a condamnat mai departe pe *Achim*
 și alegătorii săi la plățirea sumei de 3600
 coroane în favorul avocatului petiționarilor,
Ragályi, și 3000 coroane în favorul
 apărătorului *Tetétleni*.

Lupta de rasă în Macedonia. 500 re-
 fugiați greci din Anchialos, Sispoli, Bur-
 gas și Varna au sosit în Constantinopol
 pe bordul unui vas grecesc. O parte din
 trânsii s'au oprit aci; alții merg în Grecia.
 Se afirmă, că numeroși Greci vor părăsi
 în curând Bulgaria, căci sunt temeri de
 mari excese antigrecești pe ziua de 19
 Septembrie. Autoritățile bulgare nu mai
 împiedecă pe Greci a emigra. Rapoarte
 primite de patriarhat spun, că mișcarea
 antigrecească în Bulgaria continuă. Sino-
 dul și patriarhatul au hotărît să ceară
 din nou protecțiunea porței.

**Prințul Bulgariei și situația bulgarilor
 macedonenii.** Corespondentul agenției *«West-
 nnik»* află din Sofia, că prințul *Ferdinand*
 a pronunțat în adevăr față de *Medshib*
Melhame, delegatul turc, cuvinte serioase
 asupra exterminării bulgarilor din Mace-
 donia și a privit cu pesimism situațiunea
 principatului, cu toată confiența sa în buna
 voință a Sultanului. În urmă *Medshib*
Melhame a asigurat pe principe că sultanul
 voește cu sinceritate pacea și a promis că
 se vor emite în curând iradele în favoa-
 rea Bulgariei și a bulgarilor din Mace-
 donia.

Proclamația prințului George al Sretel
 Diarul *«Tribuna»* din Roma află din Ca-
 neea, că prințul *George* a adresat o pro-
 clamațiune cătră poporul cretan, în care
 anunță retragerea sa și înlocuirea prin un
 înalt comisar. Dânsul declară, că numirea
 succesorului său are drept caracter satis-
 facerea aspirațiunilor naționale din partea
 puterilor protectoare. Principele *George* va
 părăsi insula înainte de sosirea noului co-
 misar, care se confirmă că va fi *Zaimis*.

Convenție militară cu Anglia. D. *Ernst*
Judet, redactor-șef al ziarului *«L'Eclair»*
 din Paris, scrie în ziarul său, că Anglia a
 făcut Franței propuneri cu privire la în-
 cheierea unei convențiuni militare, pe care
 guvernul francez le-a primit, rămânând a
 fi ratificate de parlament.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Asociațiunea transilvană

pentru

literatura română și cultura poporului român.

(Sesiunea din Iulie 1862, în Brașov).

De A. I. Odobescu.

(Urmare.)

De câte ori se presentă ocaziune, noi
 ne simțim o datorie de a atrage luarea
 aminte a tuturor literaților noștri asupra
 acestei desbinări naționale pe care ei în-
 siși cu imprudența o pregătesc. Fie-ne dar
 iertat a spune acestea chiar în fața ace-
 lora cari au adoptat cu entuziasm erudita
 ortografie, zisă *etimologică* a respectabi-
 lului canonic *T. Cipariu*, și căruia nu i-am
 găsi poate așa multe neajunsuri, dacă in-
 geniosul ei autor ar fi isbutit să-și scrie
 cu dânsa numele său propriu, astfel încât
 să nu-l citească unii *Çinap* și alții *Çinap*;
 unii *Çinap* și alții *Çinap*; ci toți cu
 totul, *Cipariu*. precum se poate scrie și
 cetii cu toate ortografiile inventate și usi-
 tate până acum în țările românești, osebît
 numai de a domniei sale.

Incheiându-se cu așa trist succes dis-
 cutațiunea asupra ortografiei, d-l protopop
Ioan Petric cetii o mică disertațiune asu-

pra creșterii vermilor de mătase și asupra
 culturii duzilor sau *frăgarilor* (precum se
 zice în Ardeal), în care dovedea câte foioase
 se pot trage dintr'această exploatare, ce
 din zi în zi dobândește o mai mare întin-
 dere în toate țările române.

Apoi d-l Ioan Pușcariu cetii frumosul
 discurs *Despre importanța documentelor*
nobilitare ale familiilor române, pe care
 amicul nostru d-l *Papin Ilarian* l'a reti-
 părît în *Tesauru de monumente istorice*
pentru România, (tom. I, fasc. 3, Septem-
 vrie 1862). D-l Pușcariu, bărbat laborios
 care știe să unească indeletnicirile sale
 administrative ca prefect în mai multe ți-
 nuturi române din Transilvania d'a rândul,
 cu cercetări istorice pline de un interes
 național, a reușit a desgroa nobleța na-
 țunii române chiar și din colibeile foștilor
 iobagi dela Făgăraș și din valea Hațegului;
 domnia lui ține un catalog sau album, în
 care stau înscrise toate actele vechi ce a
 putut căpăta până acum și așteaptă com-
 pletarea acestei lucrări, spre a da publi-
 cului un bogat seceriș de documente vechi
 din cele mai importante. Introducerea la
 această lucrare, scrisă într'un stil elegant
 și colorat, a fost citită de domnia lui di-
 naștea unui public, care a primit-o cu
 aplauze adesea repetite și tot-deauna bine
 meritare.

În fine, d-l *G. Bariț* a lăchis și astă-
 dată ședința, citind discursul său: *Despre*

*artele frumoase cu aplicarea lor la cerin-
 țele poporului românesc.* N'avem decât șin-
 cere laude a da acestei interesante diser-
 tațiuni, care, pe lângă multe considera-
 țuni pline de gust și de adevăr, da și ex-
 plicarea concertelor naționale ce se ținură
 după amiază, în acele trei zile solemne,
 precum orațiunea d-lui *Bariț* din ajun dase
 explicare asupra expozițiunii din Brașov.
 Astfel științe, literatură, arte și industrie,
 toate ramurile producțiunii spiritului na-
 țional, își avură locul lor în acea sărbare
 intelectuală a națiunii.

A treia și ultima ședință, fără de a
 fi tratat chestiuni de un interes foarte în-
 tins, fu luscă, fără îndoială, cea mai intere-
 santă și cea mai roditoare în rezultate
 bune; într'ansa a fost vorba de a discuta
 raporturile comisiunilor numite, cu două
 zile înainte, spre a verifica socotelile din
 trecut și a determina cheltuelile pentru
 viitor. Aci, din mai multe chestiuni de amă-
 nunte, se ridicară debateri serioase, vii,
 animate, la care mulți membrii din adu-
 nare luară parte cu interes. Nu mai era
 o gloată șgomotoasă de aprobatori ai ora-
 colelor venite din capul sălei; ci un con-
 siliu de bărbați cugetători, cari își com-
 binau ideile și părerile în modul cel mai
 profitabil pentru scopul ce-și propune Aso-
 ciațiunea.

În ziua cea din urmă, formele unei
 adunări deliberative se statornicise în

adunarea dela Brașov, și este de observat
 că progresiunea mersese crescând în cele
 trei ședințe consecutive. Dela aclamările
 entusiaste ale zilei dintâi până la minu-
 țioasele discuțiuni ale ultimei ședințe, adu-
 narea trecuse prin desbateri ceștiuni or-
 tografice, în care libertatea de opinii a
 membrilor fusese în crâncenă luptă cu
 apăsarea comitetului dirigent. Astfel se
 formează națiunile la viața reprezentativă.
 Românul, mai cu deosebire, bogat în să-
 mântă de vorbă și nu lesne înduplecat la
 ce-i spune ori-cine, învață foarte ușor me-
 seria parlamentară. Chiar în adunarea li-
 terară dela Brașov, simțea inima ro-
 mânească crescând din zi în zi în peptul
 fie-căruia.

Punctul întâi de discuțiune, în șe-
 dința din 30 (16) Iulie fu de a sci dacă
 se pot bucura de drepturi și de titluri,
 acei membrii cari n'au îndeplinit cu totul
 condițiunile statutelor Asociațiunii, întru
 ceea-ce privește admișiunea și clasificarea
 lor. După acele statute, membrii sunt de
 patru feluri: *fundatori* sunt acei cari de-
 pun la Asociațiune odată, cel puțin o su-
 mă de 200 florini austriaci (vre-o 34 de
 galbeni); *ordinari* sunt aceia cari de sineși
 se înscriu și depun la unul din colectorii
 Asociațiunii, sau odată pentru tot-d'auna,
 un capital ce aduce un venit de 5 florini,
 sau pe fie-care an taxa de 5 florini (nici
 un galben întreg); *corespondenți* sunt

Un discurs al ministrului de războiu englez. Ministrul de războiu englez Haldane într-un discurs ținut Duminică la Newcastle asupra armatei și cu privire la relațiile cu străinătatea a zis: Relațiile Angliei cu Franța sunt mai intime de cât tot-deauna. Relațiile noastre cu guvernul rusesc sunt de asemenea amicale, cu toate dificultățile actuale. Raporturile noastre cu Germania sunt mai bune de cât erau până mai deunăzi. Rechemarea trupelor germane din Africa de sud va ușura opera Angliei în Africa de sud.

Evenimentele din Fiume.

Ziarul „Gross-Oesterreich“ vorbind despre ciocnirile sângeroase din Fiume, ce au urmat după frumoasele serbări din Agram, scrie așa:

Câteva sute de gimnastici dalmatino-croați și cehi aveau de gând să meargă în convoiu solemn cu drapelul prin orașul Fiume dela gară la debarcader. Acesta este un drum de o jumătate de oră, chiar de s'ar fi făcut și un mic ocol prin oraș. Acum, cine a anunțat dinainte planul gimnasticilor — la Fiume și cine a înarmat plebea de stradă, pentru ca să atace pe sokoliști, cari de sigur nu aveau de gând a comite un atentat împotriva suveranității Ungariei și cu atât mai puțin provocarea Italianilor?

La întrebarea aceasta încă nu s'a dat răspuns, cu toate că aceasta este chestiunea principală.

S'a făcut în Fiume agitație printre Italiani, ca să se năpustească asupra excursioniștilor slavi și trebuie să admitem, că aceasta au făcut-o autoritățile ungare din Fiume, căci fără conivența acelor atacul nu s'ar fi putut săvârși.

Încă și mai mult. Se crede că guvernorul însuși, contele Nakó, deși eră în concediu și în era de acord cu cele întâmplate. Se știe că guvernorul este un dușman înverșunat al Croaților și în răstimpul scurt, de când a fost numit, s'a tradat în diferite rânduri, că are de gând a stîrpi pe Croații, din Fiume...

Politica aceasta firește, este mai veche. Kluen-Hédervary, în calitatea sa de Ban al Croației și om de încredere al Curtii din Viena (Croații zic: »al camarilei din Viena«) a sprijinit în tot chipul asuprirea Croaților din Fiume. El a fost acela care a transferat toate autoritățile croate din Fiume în localitățile învecinate. El a tolerat cu mamelucii săi naționali înălțurarea gimnaziului croat din Fiume și închiderea tuturor școlilor primare croate. El și regele ar fi fost datori să-i facă atenții pe Maghiari, că prin legea de la 1868 numai portul li s'a cedat nu și orașul. Acesta trebuia să rămână în sensul legii un oraș liber.

Austria dacă vrea să încheie o tracție cu Ungaria, trebuie să ceară reform legii ca Fiume să rămână oraș liber. Dacă Austria va fi în stare să facă aceasta, atunci Croații vor începe să aibă din nou încredere în Austria. Dacă nu, atunci cu drept cuvânt vor răspune Austriei, când aceasta le va solicita sprijinul: »Ce poți tu să-mi oferi?«

Austria ar trebui cu atât mai vârt să dea importanță orașului Fiume, cu cât între Italia și guvernul Kossuth există înțelegere secretă. Dacă între Italia și Austria ar izbucni un războiu, Maghiarii n'ar coopera. În privința aceasta dice „G. Oe.“ familia Kossuth a dat de mult deplină garanție guvernului italian. Astfel Fiume ar fi o poartă deschisă pentru debarcarea unei armate italiene. Se ține încă cont și de un alt caz. Anume, dacă Austria s'ar încerca a năvăli în Ungaria, atunci »Italianii din regat« domiciliați în Fiume ar apela la scutul Italiei și flota de războiu italiană ar apare imediat în portul Fiume. Italia va profita de luptele interne din Austria spre a se face stăpână pe coastele noastre adriatice, iar Ungaria obține prin alianța cu Italia sprijinul necesar pentru înființarea imperiului independent maghiar. O probă despre aceasta am avut acum, când »Italianii din regat« au solicitat scutul lui Tittoni contra »hoardelor croate«.

Stabilirea Italianilor în Fiume este favorizată de către Ungaria. Cunoscătorii ai împrejurărilor susțin, că actualmente trăiesc în Fiume cel puțin 30 ofițeri și subofițeri italieni, având sub scutul lor tot atâți agenți, cari la rândul lor dispun de toți lucrătorii italieni. Și în Fiume avem unica fabrică de torpiloare a monarhiei, care în cazul unui războiu este perdită, iar Fiume pune în picioare cel puțin 3000 Italiani înarmați, cari vor da portul și orașul în mâinile vaselor italiene.

Imprejurarea aceasta să o cumpănească bine Viena!

Din Agram i-se scrie ziarului „N. Fr. P.“ în chestia aceasta:

Guvernul croat a predat orașul Fiume la 1868 fără hotărîrea dietei în posesiunea Ungariei. În §-ul 66 al legii despre tracția croată, s'a făcut numai observația, că în privința orașului Fiume între deputațiunile regnicolare, ungară și croată, nu s'a putut face un acord. Peste acest pasagiu al documentului original al legii pactului s'a lipit ulterior o țidulă, pe care în contradicție cu textul semnat de Maj. Sa sunt scrise cuvintele: »Cu excepția orașului Fiume și teritorul său, care oraș cu portul și teritorul formează un complex separat de Coroana Ungariei și în privința autonomiei speciale și a raporturilor legislative și administrative ale acestuia se va încheia un acord între dieta

ungară și dieta croată-slavonă-dalmatină, precum și între orașul Fiume pe calea deputațiunilor regnicolare. (Textul acesta este identic cu §-ul 66 al art. ung. 30 din 1868 despre pactul cu Croația).

La 1868 Fiume avea un triunfal croat, un viceșpanat fuman și un gimnaziu croat. Guvernul ungar a șters pe cale administrativă toate pozițiunile acestee... Astăzi Croația n'are nici un institut sau autoritate în Fiume. Legea electorală din 1883 ignorează ce e drept țidula lipită și hotărăște ca orașul Fiume și teritorul să trimită 2 deputați în dieta croată. Dreptul acesta însă Fiumanii nici-odată nu l'au practicat.

ȘTIRILE ZILEI.

— 5 (18) Septemvrie.

Pentru participanții la festivitățile »Asociațiunii«. Ori și ce fel de informațiuni cu privire la festivitățile împreunate cu adunarea generală a »Asociațiunii«, ce se va ținea în orașul nostru în zilele de 8 (21) și 9 (22) Septemvrie (petrecere populară, concert, teatru, masă festivă), precum și la încuartașirea oaspeților și la excursiunea la Expoziția din București, se dau, începând de Miercuri 6 (19) l. c. la biroul central al Comitetului aranjator în edificiul gimnaziului din loc (parterre, stânga, cancelaria școlii reale), în fiecare zi între oarele 10—12 a. m. și 3—5 p. m.

Reprezentarea teatrală ce se va aranja din privilegiul adunării generale a »Asociațiunii« de către un grup de diletanți brașoveni cu concursul artistului nostru Z. Bărsan și a doarei O. Brașoveanu, se va da Sâmbătă seara în sala Redutei. În program este luat actul al 5-lea din »Ovidiu« dramă în versuri de V. Alexandri, o declamațiune și comedia în 2 acte »Stuğa la doi stăpâni« de S. Goldoni, localizată de Z. Bărsan. Amănunte în numărul viitor.

Congresul universal de pace s'a deschis Duminică în Milan. Președintele Roosevelt a adresat o telegramă cu următorul cuprins: »Interpretând aspirațiunile poporului american, ca marea cauză a păcii între națiuni să poată prevala și împărțind dorința și deplina încredere a cetățenilor mei ca lucrările acestei conferințe pentru pace să însemneze un nou progres către realizarea scopurilor apostolilor păcii universale, felicit conferința și îi trimit urările mele cele mai cordiale.«

Boala Sultanului. Din Constantinopol se telegrafiază, că profesorul Bergmann a declarat că starea Sultanului nu e îngrijitoare, dar s'a pronunțat pentru o operațiune a prostatei. Sultanul se opune însă la operațiune.

Șeful statului major al armatei austro-ungare, contele Beck, care va serba luna viitoare jubileul său de 60 ani ca soldat, va pleca în luna Octomvrie la Berlin ca să mulțumească împăratului Wilhelm pentru-că l'a numit șef de onoare a

unui regiment prusian. Contele Beck va petrece în Berlin mai multe zile ca oaspele curții imperiale germane.

Moartea lui Trepow. După știri mai nouă moartea lui Trepow a fost pricinuită de Angina pectoralis. Familia Țarului a asistat Duminică la un serviciu funebru, ținut pentru odichna sufletului lui Trepow. Comandant al palatului Țarului în locul lui Trepow a fost numit generalul Dejutin.

Iarășii »Gott erhalte«. În Szabadka a încetat din viață zilele trecute sublocotenentul de bonvezi Bela Hentz. Înainte de a muri a rugat pe doi prietini ai săi, să ia dispozițiuni ca să nu-i se cânte la mormânt »Gott erhalte« și în genere să nu-i se facă nici o paradă militară. Comandantul regimentului a respectat dorința răposatului și acum e tras în cercetare disciplinară militară pentru procederea sa.

Știri din Blaj. Cetim în »Unirea«:

— D-l Alesiu Pocol, mare proprietar în Baia-mare, petrecând câteva zile la noi, ca oaspe al Escel. Sale Mitropolitului a dăruit 100 cor. fondului pentru »Masa studenților« și 100 cor. Reuniunii meseriașilor din Blaj, înscriindu-se astfel în șirul membrilor fondatori iar 20 cor. a pus la dispoziția prof. Precup, spre a cumpăra vestminte unui elev sărac din cl. I. gimnazială.

— La examenul extraordinar de maturitate ținut la gimnaziul nostru, s'au prezentat 17 elevi corigenți și 2 cari au făcut maturitatea întreagă. Dintre aceștia a fost declarat matur cu bine 1 (Vict. Hulita) maturi 16, iar 2 au fost respinși pe câte 3 luni.

Un locotenent rus condamnat la moarte. Tribunalul militar din Kiev a condamnat la moarte prin împușcare pe al doilea locotenent al batalionului 5 de terasieri Shadarrowski, principalul vinovat în răscoala terasierilor din Kiev.

Explozarea unei pulberării. Din Paris se anunță, că un trăsnet a căzut Duminică după amiază asupra pulberării fortului Montfaucon la 10 kilometri de Besançon. Pulberăria a explodat. Sunt 7 morți și numeroși răniți.

Pantofarii brașoveni. Suntem rugați a da loc următoarelor: Societatea pantofarilor din Brașov a ținut în luna lui August adunare, în care s'a ocupat cu scumpirea continuă a prețurilor pieilor și a hotărît: că taxa de lucru trebuie neapărat ridicată, având totodată în vedere ca nu cumva să piardă încrederea publicului. Conform acestui deciu s'a urcat taxa de lucru dar într'un mod atât de neînsemnat în cât nimeni nu va simți această urcare. Creditul la orice caz îl vor restrînge pantofarii, de oare-ce numai achitarea momentană le poate da intru cânta o despăgubire față cu scumpetea cea mare. Pe baza acestora se atrage atențiunea publicului, că în cazul când cineva ar fi aplicat a face comande pe lângă prețurile cele vechi, atunci comanda s'ar putea executa numai cu risicul de a i se servi o marfă de calitate mai inferioară. Onoratul public este rugat a lua acestea la cunoștință.

acea, cari înscriindu-se, se vor denumi prin adunarea generală în urma propunerii președintelui, a comitetului sau și prin moțiunea vre-unui membru ordinar; în fine, onorari sunt aceia cari se denuiesc de adunarea generală pe temeiul dovedit al capacității, înaltei pozițiuni și altor merite personale ale lor; aceștia sunt liberi de orice contribuțiune.

Cu așa condițiuni lesnicioase s'ar crede că un mare număr de Români din Principate ar fi prenumărați cel puțin printre membrii ordinari. Cu toate acestea, tabelul de membrii, rânduiți după ținuturi, ce se prezintă adunării, era cu totul în defavoarea noastră. Trebuie să mărturisim, pe de altă parte, că fundarea, scopul și destinele Asociațiunii erau foarte puțin cunoscute în Principate; dar sperăm că publicitatea și timpul vor lăți iute în inimile Românilor, dorința de a încuraja și de a susține tendințele și faptele folositoare ale Asociațiunii literare din Ardeal. Tabelul mai sus pomenit este într'astfel: Brașovul cu 49 voturi, Blajul 45, Bălgăradul 34, Sibiuul 35, Sasreghinul 20, Făgărașul 21, Viena 18, Ungaria 33, Banatul 12, Bucovina 8, Moldavia 9, România 5.

Numai patru-spre-zece membrii în Principate, și chiar aceia mai toți onorari, aceasta s'ar putea privi ca o nepăsare din partea noastră, pentru mișcarea civilizaătoare și națională a fraților noștri de peste

munți, dacă publicul nostru, încunostiintat acum mai mult despre existența și despre activitatea Asociațiunii Transilvane, n'ar veni pe viitor să le sprijine prin subscrieri numeroase. Revista Română, care și-a luat drept țintă, răspândirea luminilor printre Români, înfrățirea generală a națiunii, cel puțin pe câmpul erudițiunii și al bunului gust literar și artistic, precum și sprijinirea ori-cărei idei salutare, pentru propășirea națională și intelectuală, Revista Română, zicem, se simte datoră a invita pe toți cei cari au cătuși de puțină încredere în tendințele ei, de a lua parte la mișcarea literară și progresistă a fraților de peste munți și de a se înscrie printre contribuitorii ei. Numai cu acest mod, Români de dincolo, văzând că consăngenii lor din Principate nu sunt cu totul indiferenți la aspirațiunile ce-i frământă, și la fapte bune ce ei întreprind, vor cuteza atunci mai cu anevoință a apuca, ei de sineși și isolați, căi nestrăbătute, în care națiunea întreagă nu-i va însoți. Numai cu acest mod vom întreprinde și vom întări »acel spirit al națiunii, acel geniu român«, de care a vorbit venerabilul părinte Cipariu, și care va tinde ariple »săle peste toți fiii lui Traian, și-i va ține legați întru legăturile păcii frăției și unității naționale!«

Dar vorbeam de discuțiunile ședinței a treia dela Brașov. Una din chestiunile

cele mai desbătute a fost împărțirea ajutoarelor pe la tinerii studenți de prin facultăți, pentru cari, pe deoparte Asociațiunea destinase un fond, iar de cealaltă se fac în public numeroase colecte, adunate și distribuite de comitete locale. Mulți au opinat pentru desființarea comitetelor și întrunirea tuturor colectelor în casa Asociațiunii; mai mulți încă pentru libera împărțire a generosităților publice către junii studioși. În toate aceste discuțiuni d-nii Vicențiu Babeș și Ioan Pușcariu s'au distins mai cu deosebire, prin soliditatea ideilor susținute, prin înlesnirea și puterea elocutiunii, prin curtenia formelor adevărat demne de un parlament. D-l Pușcariu, deși în statul lesne alarmat și bănuitor al Austriei, nu s'a ferit chiar de a manifesta dorința ca pe viitor adunarea să se conforme, cel puțin intru formarea bugetelor sale, cu adunările deliberative politice. D-l Laurian, care a luat de mai multe ori cuvântul, a fost răsplătit prin respectul și aprobațiunea ce publicul a acordat ziselor sale, de amarnica împotrivire ce întâmpinase, cu o zi mai înainte, din partea comitetului dirigent. Apoi au mai vorbit și d-nii Bariț, Axentie, Dr. Rațu, Muntean, Crainic, Visarion Roman, protopop. Popazu, Găitan, Antonelli, Măcelariu, Bohățel, Andreiu Mureșanu, părintii archierei Șuluț și Șaguna etc. Lupătorii dela 1848, acum în mare parte,

membrii ai oficiatelor sau dregătoriilor cesaro-crăiești, precum și junii asupra cărora se întemeiază vitorul mai depărtat al națiunii, se încercau la lupta cuvântului pentru materii de o mică însemnătate, așteptând poate alte chestiuni mai grave, mai vitale pentru soarta poporului român.

În fine ca să resumăm aceste debateri, vom menționa aci principalii articoli cuprinși în bugetul propus. Micșorimea sumelor să nu mire pe nimeni; bani, au tot-duna o valoare relativă și poate ceea ce nu s'ar face în unele locuri cu mil, se face aiurea cu zecimi. Sărăcia nu este nici vină, nici rușine, când faptele săracului sunt bune; dar rușinea și vina mare e aceluia care are mult și nu face nimic bun și temenic.

Cheltuielile propuse de comisiunea anume însărcinată cu aceasta n'au depășit o sumă de 3000 florini, și cu toate însă intrăinsele erau prevăzute și provăzute »cu înimoasă dărnicie« toate cele ce puteau să dea ajutor și înaintare neamului românesc. Pentru sineși, pentru cancelaria sa, și pentru aie sale tipării, Asociațiunea nu păstrase mai mult de cât vre-o 300 ori 400 florini; dar ea distribuia în stpendii la studenții de tot felul peste 1400 florini; pentru tipării de cărți istorice și didactice, consacra iarășii o sumă destul de însemnată; apoi acorda și premii naționale, dintre care cel mai important

Avis.

Comitetul Reuniunii române de gimnastică și cântări din Brașov a decis să apeleze în ajunul concertului de Vineri la membrii sprijinitori și activi ai reuniunii, ca în vederea aglomerației mari de public român din toate părțile Ardealului, Bănătuului și Ungariei, care dorește să ia parte la acest concert, să renunțe întru cât e posibil la biletele ce li-se cuvin în înțelesul statutelor, sau în cazul când n'ar voi să renunțe, să binevoiască a lua locuri în ultimele rânduri de scaune, pentru ca să se dea oaspeților noștri întâietatea.

Apelul acesta se impune cu atât mai mult, cu cât numărul locurilor de șezut (balcon, foteuili, parquett și galerie) în urma dispozițiilor recente ale ministrului de interne s'au redus în sala redoutei orașului la abia 400 scaune, iar locurile de stat la 100.

Luând în considerare că până eri seara s'au anunțat deja 300 oaspeți străini, între cari nu sunt cuprinși numeroșii preoți și învățători cu familiile lor din propopiatul Brașovului și nici țărani români, cari vor lua parte la petrecerea populară, acest sacrificiu din partea membrilor reuniunii române de cântări se impune cu atât mai mult.

În schimb membrii reuniunii sunt invitați a lua parte la repetiția generală a corului și orchestrei, care va avea loc poimâine Joi în 7/20 Septembrie la orele 4 p. m. în sala redoutei. Cu această ocaziune se va executa întregul program al concertului.

În urma deciziei comitetului central însărcinat cu aranjarea festivităților Asociațiunii, care s'a intrunit eri seara, biletele nu se vor pune de loc în vânzare în librăria Hiemesch — precum s'a anunțat pe afiș — ci se vor preda Joi dimineața biroului central, care va desfășura biletele în sala profesorală a școlii reale române. Această măsură s'a luat anume în vederea aglomerației mari de oaspeți, cari, sosind de abia Joi după prânz și Vineri dimineața în Brașov, n'ar mai găsi bilete în cazul când aceste s'ar pune în vânzare deja Joi dimineața în librăria amintită.

Liberarea biletelor membrilor reuniunii se va face mâine, Mercuri, precum s'a anunțat, între oarele 1—3 p. m. în sala profesorală a gimnasiului pe lângă prezentarea chitanței de membru.

Situația în Rusia.

»Agenția Vestnic« află, că noul guvernator ad-interim, Szykalow, a adresat un apel populației din Siedlce declarându-se în contra masacrelor neuzite dela Siedlce și invitând pe cetățeni să lucreze în comun pentru liniștirea spiritelor.

— Un ucuz imperial fixează pentru re-

era cel de 50 galbeni, oferit poetului Andrei Mureșianu; în fine pentru artiști pentru industriași, pentru agricultori, într'un cuvânt pentru cei mai de căpetenie părtași ai expoziției, ea asemenea crease câteva premii de câte 100, 60, 35 și 25 florini. În articoli 13 și 14 ai proiectului comisiunii se propunea a se împărți 100 florini membrilor comitetului pentru dislocările lor și 100 florini ca onorar anual al secretarului secundar.

Însă aceste două propuneri s'au refuzat de către adunare; acolo toți lucrează de patriotism și patriotismul lor e încă destul de tânăr ca să-i facă a lucra cu activitate și chiar fără de salarii. Din ceilalți articoli încă se vede, că în proporții mici, toate trebuințele națiunii au fost prevăzute: răsplățiți și încurajări la cei ce s'au distins în vre-o lucrare; premii pentru a înlesni dezvoltarea unor ramuri folositoare, atât în cultura intelectuală cât și în cea materială; ajutoare la jumimea studioasă spre a se putea susține pe băncile școlii; răspândire a publicațiilor de un folos practic și moralizator pentru națiune; toate și-au găsit locul în acest mic budget, pentru care nouă ne-ar fi trebuit poate milioane fără ca să fi asigurat un rezultat mai bun.

(Va urma).

fuzul îndărătnic de a satisface serviciului militar ca pedepse: perderea drepturilor personale și a drepturilor de rang, în același timp încorporarea în detașamentele de deținuți pentru 4—6 ani de zile, sau perderea drepturilor rangului împreună cu munca silnică de 4—6 ani.

— Sentința tribunalului de război, prin care se condamnă la moarte studentul Masurin, a fost executată eri.

— În Varșovia s'au făcut eri număroase perchezitiuni domiciliare. Număroase persoane au fost arestate și închise.

— La Sarizin, în guvernământul Saratow, o bandă a atacat în noaptea de 14 spre 15 banca imperiului, biurourile companiei de asigurare rusă și locuința unui bogat comerciant de vite. Atacul a fost respins; un polițist, un paznic de noapte și un paznic al negustorului de vite au fost uciși. Banda a scăpat.

— Pe calea ferată de Sud-est se află acum 12.999 de vagoane cu grâu neexpediate, dintre cari 9.000 de vagoane sunt destinate a fi aduse pe linia Odesa-Nicolae.

Raportul general

al comitetului central al „Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român” către adunarea generală convocată la Brașov pentru 21 și 22 Septembrie st. n. 1906.

— Fine. —

Imprejurarea că Asociațiunea tocmai în acele rânduri ale societății noastre a căror înaintare culturală e în statutele sale — în șirele poporului dela sate nu dispune decât de un foarte disparent număr de membri, — dovedește, că existența și scopul instituțiunii noastre nu sunt încă pe deplin lămurite înaintea țărănilor noștri.

Gruparea membrilor ajutători în jurul Asociațiunii e una din cele mai importante probleme ale așezământului nostru. Putându-se folosi taxele membrilor ajutători pentru acoperirea trebuințelor culturale ale despărțămintelor, ar fi și în interesul acestora, pentru ușurarea greutăților materiale cu cari au a lupta, câștigarea unui număr cât mai considerabil de membrii ajutători. Mijlocul cel mai potrivit pentru acest scop ar fi pe lângă organizarea de agenturi și înființarea de biblioteci, prelegerile populare, pentru aranjarea cărora comitetul nostru central a dat repetate indemnuri — instituind și premii de 100 cor. pentru acele despărțăminte, în cari se vor aranja prelegeri economice. În acest scop aduc servicii și prelegerile cu skioptikonul cari au adus bune rezultate indeosebi în despărțămintele: Brașov, Brad, Blaj, etc. Numai când țărănimia noastră povătuată de priceperile conducătorilor ei firești va fi lămurită asupra rostului acestei instituțiunii, se poate aștepta un interes mai viu în rândurile ei pentru Asociațiune.

La ajungerea acestui scop țintește hotărârea secțiunilor luată din prilejul ședinței plenare a anului acestuia privitoare la înființarea unei reviste populare. Această revistă, străbătând până la mâna țărănimii noastre, pe lângă învățăturile ce va cuprinde va fi și un mijloc de popularizare a acestei instituțiunii și va deștepta interesul poporului pentru Asociațiune.

Sub titlul „Despărțămintele”, Raportul comitetului relevă activitatea crescândă dezvoltată de despărțămintele »Asociațiunii« prin conferențe populare etc.

Sunt însă și despărțăminte neglijente, cum e d. e. cel din Lugoj, unde directorul C. Brediceanu și-a dat dimisia și desp. nu s'a mai constituit.

Ca exemplu de muncă rodnică, raportul citează despărțământul Brașovului, care sub conducerea d-lui Andreiu Bărseanu a desfășurat o trumoasă activitate. E organizat cu agenturi și posedă multe biblioteci ambulante. Despărțăminte active au mai fost următoarele: Brad, Blaj, Cluj, Agnita, Orăștie, Zernești. Model de zel și activitate a prezentat despărțământul Timișorii care azi dispune de 20 Biblioteci populare. Comitetul din Timișoara a ajutat școli, a dat premii la examene și a împărțit cărți. Directorul acestui despărțământ e d. Emanuel Ungureanu, propus să fie ales membru onorific.

Sunt cu totul 46 despărțăminte, de anul trecut așa dar numărul despărțămintelor nu prezintă creștere. Două despărțăminte, Tâșnadul și Halmagiul sunt pe cale de a se înființa.

Numărul conferențelor populare a crescut. Fiecare despărțământ a avut la dispoziție 100 cor. pentru organizarea prelegerilor economice; skioptikonul a făcut servicii însemnate în câteva despărțăminte (Brașov, Blaj, Brad). S'au ținut cu totul 44 conferențe, tratând mai toate teme populare.

Bibliotecile cele mai multe le are desp. Timișoara (20), apoi Brașovul (18). Urmăză Blajul, Clujul, Sebeșul, Sătmarul etc. Comitetul central a distribuit pentru bibliotecă 3162 volume. — Despărțământul Cluj a scos o serie de broșuri într'o bibliotecă specială a despărțământului. Numărul agenților este 105. Brașovul singur are 19.

Secțiunile științifice-literare nu sunt încă complete. În cursul anului s'au ales următorii membrii: Dr. I. Lupaș, N. Togan și T. V. Păcățianu, membri ordinari în secția istorică, V. Păcală m. corespondent în aceeași secție. Membri corespondenți ai secției științifice: Dr. Ilie Beu, și Gavr. Todici; membru coresp. în secția școlară: Dr. I. Borcia. Prelegerile populare cu proiecțiuni au fost opera secțiilor științifice. În ultima ședință plenară (14, 15 Iulie) secțiunile au hotărât înființarea unei reviste populare.

În cursul anului sub auspiciile secțiilor științifice literare s'au publicat următoarele numere din »Biblioteca populară«: Nr. 22 »Novele istorice« de I. A. Lăpădatu 23 »Cărtica sănătății« de Dr. I. Beu. 24 »Învățătura despre legile privitoare la notarii publici regestici de M. Beșan și Nr. 25 »Balade populare« colect de I. Hodoș. A mai apărut »Raportul despre Expoziție« de Dr. C. Diaconovich, retipărit din »Transilvania«.

Premiul A. Mureșianu 300 c. s'a hotărât a se publica în condițiunile din anul trecut.

Fundațiune nouă nu s'a făcut. O donațiune de 1000 cor. a intrat de la desp. Timișoara pentru fondul cultural. În acest an s'au predat destinațiunii venitele fundațiunii Dr. I. Nichita și I. și Zinca Roman.

Fondul cultural al băncilor nu s'a augmentat de cât cu 50 cor.

Averea Asociațiunii a crescut în 1905 cu 18,628 cor. și este actualmente de 715,821 coroane. Din taxe de membri au intrat 19,793 cea mai mare sumă încasată sub acest titlu de la existența »Asociațiunii«.

Școala civilă de fele a »Asociațiunii« a funcționat cu rezultat multumitor. Din motivul (cauza) scumpetei taxa internatului s'a urcat la 500 cor. S'a făcut o nouă adresă ministrului instrucțiunii publice pentru dispunerea elevilor din Regat de la obligamentul învățării limbei maghiare.

Biblioteca centrală a »Asociațiunii« la finea anului 1905 avea 4778 opere în 6287 tomuri, 5525 broșuri și 24 hărți (spor: 233 opere în 278 tomuri, 393 broș. și 2 hărți.) În depozit spre vânzare Asoc. a avut 52 publicațiuni în 3701 volume și 31,324 broșuri.

Comitetul central a ținut în cursul anului 12 ședințe ordinare și una extraordinară, resolvând toate afacerile la ordinea zilei.

Comitetul central propune adunării generale:

a) a lua act de raportul comitetului central.

b) a da expresiune durerii pentru pierderea membrilor decedați în anul din urmă.

c) a alege membri ordinari pe d. Em Ungureanu și Dr. C. Diaconovich.

d) a lua act de demisia d-lui Dr. Diaconovich și a alege un nou prim-secretar al »Asociațiunii«, spre care scop se alătură petițiunile intrate în urma concursului și anume din partea d-lor: Octavian Goga și Iuliu Moisil

e) a aproba darea de seamă despre gestiunea financiară a anului 1905 și a da comitetului absolutoriu pentru această gestiune.

f) a aproba proiectul de budget pentru anul viitor.

Raportul este semnat de Iosif Șterca Șuluțu, președinte și Octavian Goga secretar II.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 18 Septembrie. Prințul Ferdinand al Bulgariei a plecat din comitatul Gömör, unde a petrecut câteva zile, la Sofia. Când a în-

trat trenul în stațiunea Șalgo-Tarjan, a fost bombardat cu pietre, și geamurile vagonului în care era prințul, au fost sdrobite. Cazul a produs mare spaimă, cu atât mai mult, cu cât nu mult după aceea, vagonul în care se afla Ioan Hadik secretar de stat la ministeriul de interne ungar, precum și vagonul ministerului ungar de agricultură Ignatz Daranyi, de asemenea au fost bombardate cu pietre. atentatorii nu sunt încă descoperiți.

București, 18 Sept. Relativ la incidentul dintre Petru Grădișteanu și consulul austro-ungar Kutsera din Constanța se raportează, că scrisoarea ce a expedit'o din București d-l Grădișteanu cu retour-recipisă d-lui Venter de Chaland, la consulatul austro-ung. din Constanța, în care face cunoscut, că va mai aștepta martorii d-lui Kutsera până Duminecă 16 Septembrie seara, după care termen va considera incidentul de închis, — n'a fost primită la consulatul austro-ungar din Constanța, pe cuvânt că Venter e absent, aflându-se la Viena.

București, 18 Sept. Eri seară pe la oarele 9 a izbucnit un mare incendiu în fața palatului poștelor și a prefăcut în cenușe marea clădire cu trei etajuri cunoscută sub numele de »Hotel Budișteanu«, proprietatea d-nei Vlasto. Incendiul a fost localizat la oarele 3 dimineața. Clădirea a fost asigurată la »Dacia«.

Varșovia, 18 Sept. Poliția secretă a descoperit sediul general al comitetului socialist în strada Lesno. Au fost arestați 2 socialiști, membrii ai comitetului. S'au confiscat scrieri revoluționare și 7 bombe. În citadelă au fost executați revoluționarii Brezia și Rudovitz. Această executare a fost răzbunată de revoluționari printr'un atentat, împotriva generalului Doroskesky membru al tribunalului militar, trăgându-se 3 focuri asupra lui. Vizitiul a fost ușor rănit, iar generalul n'a fost atins. Atentatorii au fugit.

Varșovia, 18 Sept. Arestările iau proporții tot mai mari. Fortărețele și aresturile sunt pline. Mare parte din arestați au fost duși în cetățuia Odin. În ultimele trei zile au fost arestate peste 2000 de persoane, cea mai mare parte de pe stradă. Printre aceștia sunt mulți evrei din provincie.

Hamburg, 18 Septembrie »Neue Hamburger Zeitung« anunță din Petersburg: Sâmbătă după amiază doi marinari au comis un atentat cu revolverul asupra generalului Orlov, care însoțește pe țar în călătoria pe mare. Generalul Orlov e ușor rănit. Atentatorii și doi ofițeri ai echipajului yachtului imperial au fost arestați.

Palermo, 18 Septembrie. Eri dimineața, s'au simțit cutremure de pământ în mai multe localități din provincie și în special în localitățile Bancina, Altavilla, Santa Flavia, Bagheria. Mai multe case au suferit stricăciuni.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Corsete

— cele mai bune și moderne —
la B. Goldstein, Brașov strada Vămei 21.

Să capeta pretutindenă

36-49

Kalodont

Cremă de dinți indispensabilă
conservă dinți curați, albi și sănătoși.

La Librăria și Tipografia

A. MUREȘIANU Brașov.

Se pot procura

următoarele cărți literare dela scriitorii noștri de valoare în editura „Minervei” din București.

<i>Alexandri:</i> „Poesii” (30 bani porto)	1-50
„Teatru” I, II, III à . . .	1-50
„Proză”	1-50
<i>Alexandrescu:</i> „Versuri”	1-25
<i>Brătescu:</i> „Nuvele”	1-50
<i>Bolintineanu:</i> „Poesii”	1-50
<i>Cunțan:</i> „Poesii”	1-25
<i>Negruiți:</i> „Proză”	1-50
<i>Eminescu:</i> „Scrieri politice” literare	2.—
„Literatura populară”	1-50
<i>Filimon:</i> „Ciococii vechi și noi seu	1-30
ce nasce din pisică și șorcel mânăncă	1-30
<i>Constanța Hudoș:</i> „Frumos”	1-50
<i>Ispirescu:</i> „Basme”	1-50
<i>Iorga:</i> „Cuvinte adevărate”	2-50
„Gândiri”	1-50
„Sate și mănăstiri”	2-50
„Nemul românesc”	2-50
<i>Goran:</i> „Taina a șasea”	1-50
<i>Leca:</i> „Poesii”	1-50
„Tainele cerului”	1-50
<i>Pann:</i> „Povestea Vorbei”	1-50
<i>Rosseti:</i> „Între Capșa și Palat”	2.—
(impresi)	2.—
<i>Scrob:</i> „Roua și Bruma” (poesii)	1-50
<i>Sadoveanu:</i> „Somnii”	1-50
„Dureri înăbușite”	2.—
„Povești din război”	2.—
„Crâșma lui moș Precu”	2.—
<i>Negoescu:</i> „Făbule”	1-25
<i>Delatistiana:</i> 100 Basme	2-50
<i>Genlis:</i> „Povești Morale”	1-50
<i>Livescu:</i> „Nu se cuvine”	1-50
<i>Bârsan:</i> „Visuri de noroc” (poesii)	2.—
<i>Chendi:</i> „Preludii”	2-50
<i>Grigorovița:</i> „Chipuri și graiuri din	2-50
Bucovina”	2-50
<i>Teodor:</i> „Din viața marinarului”	1-50
„Rutenisarea Bucovinei”, de un Bu-	3-50
covinean	3-50
<i>Slavici:</i> „Din Bătrâni”, (narațiune is-	2-50
torică)	2-50
„Vatra părăsită” (nuvelă)	2.—
<i>Augustin Paul:</i> „Între Someș și Prut”	1-50
<i>Jules Brun:</i> „Moșnegul de la munte”	1-50
(roman)	1-50
„Ris și plâns”, schițe umoristice și	1-50
nuvele de Vasile Pop, preț 1.50 corone,	1-50
plus 20 bani porto.	1-50

„Neamul românesc din Ardeal și Țara unghurească” de Iorga. Vol. I. Cor. 2-50 plus 20 bani porto.

„Neamul românesc în Ardeal și Țara unghurească” de Iorga. Vol. II. Preț 1 cor. 2-50, plus 20 bani porto.

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Preț 1 cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășiș, Preț 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășiș.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa”, interesantă și eminentă conferință, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormentului eroului nostru. Preț 30 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu”, apelul dat către ministerul de interne D. Perczel priu d-l Dr. Amos Frâncu în cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Preț 1 cor. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Vităzului”, tradițiune, legendă și schițe istorice, de Ioan Pop-Retezanul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Preț 40 bani, plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ăste”. Acesta este titlul unei noue cărți, ce d-l Ioan Pop Retezanul, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Preț 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traduce de Teodor V. Pășățian. Preț 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Alușianu”, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura această prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Preț 60 b. (cu posta 66 b.)

Cărți literare apărute din ediția „Lucașarul”

Ioan Agărbiceanu „De la țără” preț 1 cor. 50 bani, plus 20 bani porto, pentru România 2 lei, porto 40 bani.

Octavian Goga „Foesii” à 2 corone, pentru România 2,50 lei. Tipărită pe hârtie mai fină 3 cor., pentru România 3 lei 50 bani, plus porto pentru aici în țară 20 bani, pentru România 40 bani.

Alexandru Ciura „Icoane” preț 1 cor. 20 bani, porto 20 bani, pentru România 1.60 lei, porto 40 bani.

„Ramuri” de Z. Bârsan. Editura „Lucașarul” Pagini 154. Preț 2 cor.

„Biblioteca copiilor”. Vol. I. cu o poveste inedita de *Carmen Sylva*. Preț 1 cor. 60 plus 20 bani porto.

Nuvele de Maxim Gorki, traduse de H. P. Petrescu. Pag. 112. Preț 1 cor.

Dece nuvele de ale renumitului scriitor rus traduse pe românește cu mult succes.

Volume editura Lucașarului:

O Goga: „Poezii” 2 cor. ed. de lux 3 cor.

I. Agărbiceanu: „Dela Țară” 1 cor. 50 fil.

I. Ciocărlan: „Traiul nostru” 1 cor. 50 fil.

A. Ciura: „Icoane” 1 cor. 20 fil.

Z. Bârsan: „Ramuri” 2 cor.

M. Gorki: „Nuvele” 1 cor.

Révai K: Coșbuc Kolteményei 1 cor.

Porto pentru 1 volum 10 fil.

Scrieri scolare.

Recompensele și pedepsele în școala populară, studiu pedagogic de d. Daru, cu un adaus, 64 pag. format mare. Preț 60 bani, se poate procura dela Tipografia A. Mureșianu, precum și dela autor și din librării.

Cântul în școala populară de Iuli Pop, învățator în Năsăud. Teoriă, praxă și cântări. Este o scriere întocmită pentru cei ce propun cântările. Preț 60 b. (cu posta 66 b.)

Manual catehetic pentru primii ani școlastici, ca îndreptar pentru cateheți, învățatori și părinți, prelucrat de *Basiliu Rațiu*, profesor la seminarul din Blășiș. Preț 80 b. (cu posta 90 b.)

Gramatica limbii române, pentru școlile inferioare, prelucrată după sistemul fonetismului modern, de *Ioan Popiu*. Partea I. Etimologia. Edițiunea II. Preț 50 bani.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor preparandial, a învățătorilor și a altor ămeni, pe școala de V. Gr. *Bogovan* prof. de pedagogie. Edițiunea III. Preț 2 cor. 40 bani (+ 10 b. p.)

Oral general pentru școala română cu 6 clase și cu un singur învățator de *Georgiu Magyar*. Preț 80 b. (+ 10 b. p.)

Scriptologia, seu modul de a învăța cititul scriind. Îndreptar pentru învățatori la tractarea Abecedarului de *Basiliu Rațiu* prof. preparandial pens. Preț cor. 2 (+ 10 b. p.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Septem. n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	112.80
Renta de corone ung. 4%	94.75
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84.20
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	94.45
Bonuri rurale croate-slavone	96 —
Impr. ung. cu premii	207.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	153.75
Renta de hârtie austr. 4 1/10	98.85
Renta de argint austr. 4 1/10	98.85
Renta de aur austr. 4%	116.65
Renta de corone austr. 4%	99.10
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	88.95
Losuri din 1860	157.40
Acții de-ale Băncei ung. de credit	1767.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit	808.50
Acții de-ale Băncei austro-ung.	668.50

Napoleondori	19.10
Mărci imperiale germane	117.45
London vista	239.95
Paris vista	95.27 1/2
Note italiene	95.27

Cursul pieței Brașov

Din 17 Septem. n. 1906.

Bancnote rom. Cump. 18.94	Vend. 18.98
Argint român	18.80
Napoleondori.	19.06
Galbeni	11.20
Mărci germane	117.20
Lire turcesci	21.50
Seris. fonc. Albine 5%	101.—
Ruble Rusesci	2.53

Concurs

Un post de practicant, dotat cu 800 coroane salar anual, a devenit vacant la institutul de credit și economii „Sătmăreana” în Seini.

Pentru ocuparea acestui post se publică concurs

Practicantul ales va fi denumit de oficial numai după prestarea spre îndestulare a serviciului de un an de probă.

Reflectanții au să-și înainteze cererile instruate cu documentele referitoare la studiile absolvate, până în 30 Septembrie a. c. direcțiunei institutului în Seini-Szinérváralja.

2538, 2-3

DIRECȚIUNEA.

ANUNȚ.

Se caută ingineri diplomați,

sau cel puțin cu studiile topografice și geodesice terminate, având practică, acte și bune referințe. Se cunoască suficient vorbirea în limba română. Vor face ridicări topografice și mai ales nivelimente.

Inginerii diplomați 300 lei lunar, cei-lalți 210, și toți vor avea locuință în natură și indemnizație de transport.

A se adresa D-lui Inginer

PENESCU-KERTSCH,
BUCUREȘTI, Strada Enei 10.

10—10.2514

Telefon nr. 100.

FARMACIA la URS a lui VICTOR ROTH

Colțul Strada Hirscher și Orfanilor nr. 1, (fost Târgul Straelor în apropierea Teatrului.)

Cel mai mare depou de specialități farmaceutice (INDIGENE ȘI STREINE.)

CREME pentru frumsețe și **SĂPUNURI, PUDRE** și **PARFUMURI** franțuzești, **ARTICOLE** de toaletă. **APE MINERALE.** **Mărfuri de gumă.**

Expediție zilnic cu poșta. Proprietarul fiind mai mulți ani în București la Farmacia Brus, dă răspuns în limba română la ori ce întrebare.

32-100.

Cel mai mare magazin de haine gata

pentru bărbați, băeți și dame

GOLDMANN N. P.

Brașov, Târgul inului 28 și (Palatul lui Czell 31—33).

Ori și cine poate vedea, fără a fi obligat de a cumpăra, hainele gata de toamnă și earnă sosite de curând și croite după moda cea mai nouă din

Stofe indigene.

Ca să feresc pe On. public, a cumpăra mărfuri nemoderne, m'am hotărât să vând mărfurile de toamnă și earnă sosite de curând cu prețurile de fabrică

În lumea comercială sunt cunoscut, că în tot Ardealul, la mine se capătă cele mai frumoase și mai bune mărfuri, care le cumpăr foarte ieftin.

De aceea On. public cumpărător poate profita de ocazia aceasta până în 1-a Ianuarie a. viitor.

Cel mai mare deposit în haine pentru Dame și D-șoare, surtuțe de pluș și diferite boa. — Deposit colosal de manta le pentru copii.

Rugându-mă de sprijinul On. public sunt

cu toată stima

GOLDMANN N. P.